

Cumün da Valsot

Tel. +41 (0)81 861 00 60 • Fax +41 (0)81 861 00 61 • info@valsot.ch • www.valsot.ch

Poz 86 • CH-7556 Ramosch

Affischa

Suprastanza cumünala dals 24.10.2022

Presidi: Peer-Puorger Victor
Partecipant/s: Riatsch-Fedi Fadri
Cantieni-Lanfranchi Andri
Caviezel-Domenig Ursina
Kirchen-Werro Armon
S-chüsà:
Protocol: Oswald Gian Claudio
Fabrica: Paulmichl-Rodigari Albin
Giasst/s:

tractandas	tema	respunsabel
1	0120 Executiva Acconsentimaint protocol	tuots
2	0220 Uffizi da fabrica Dum. da fabrica no. 054/2022, protecziun da fö pro la remissa illa stalla existenta, Riatsch-Fedi Daniela und Riatsch-Fedi Fadri, parcella no. 1759, Pedval 211A, 7557 Vnà	vp/ap
3	0220 Uffizi da fabrica Dum. da fabrica no. 010/2022, tschuffa da laina, chamonna da giovar e chamonna per ogets, Werner Good, parcella no. 258, La Crusch 56, 7556 Ramosch	vp/ap
4	0220 Uffizi da fabrica Dum. da fabrica no. 034/2022, sanaziun da la chasa (don da fö), ingrondimaint da la surfatscha d'abitar i'l tablà, pumpa da chalur dad ajer ed aua, Nussreiner Georg, parcella no. 6277, Piazza 1-225, 7560 Martina Müdamaint da proget; adattamaint dal tet	vp/ap
5	0210 Administraziun cumünala Butia Ramosch Contrat da fittanza	vp/ap
6	8400 Turissem Punt penduossa Val Ruinains	vp/ak

7	6150 Vias cumünalas Inglüminaziun publica	vp/ap
8	3410 Sport Loipa Scuol-Martina Concessiun per retrar aua da l'En per innaiver	vp/ap
9	7101 Provedimaint d'aua Dumonda da Staschia Mantel-Vonmoos per schoglier il dret da funtana	vp/ap
10	0110 Legislativa Seguondas abitaziuns Comunicaziun dalla reglamentaziun cumünala per l'acquist da bains immobigliars a persunas a l'exteriur	vp/go
11	021 Administraziun cumünala Surpassamaints Vias Champestras	vp/go
12	8715 Ütilisaziun da l'energia Mancanza da forza electrica	vp/go/ap
13	8715 Ütilisaziun da l'energia Proget implant idraulic Val Sinestra/Brancla	fr
14	0120 Executiva Orientaziuns	tuots
15	0120 Executiva Varia (suprastanza cumünala)	tuots

0120 Executiva

172 Acconsentimaint protocol

Il protocol da la sezzüda dals 27 da settember 2022 vegn approvà.

0220 Uffizi da fabrica

173 Dum. da fabrica no. 054/2022, protecziun da fö pro la remissa illa stalla existenta, Riatsch-Fedi Daniela und Riatsch-Fedi Fadri, parcella no. 1759, Pedval 211A, 7557 Vnà

Per quista tractanda piglia Fadri Riatsch s-chüsa.

Il manader tecnic spiega, cha'ls petents han inoltrà la dumonda per far ün adattamaint vi da la remissa da la stalla. Tenor il permiss davart da la pulizia da fö bsögna per quel intent ün'installaziun da plattas chi accumulischan la protecziun tenor norma EI60. Uschè esa pussibel da parcar maschinas a motor ed autos in quella part da lur edificii da la stalla. La suprastanza va d'accord culla proposta e decida da conceder il permiss necessari.

0220 Uffizi da fabrica

174 Dum. da fabrica no. 010/2022, tschuffa da laina, chamonna da giovar e chamonna per ogets, Werner Good, parcella no. 258, La Crusch 56, 7556 Ramosch

Il manader tecnic repassa l'andamaint dal cas. Il petent vaiva i'l passà realisà trais fabricats il üert ed intuorn la chasa, e quai sainza permiss. Tuot las fadias da la direcziun, da vulair metter in net la situaziun, nun han portà früts, uschè chi nun es restà oter sco da consultar il cusgliader giuridic dal cumün. Quel ha preparà, in basa a las actas preschaintas, ün decret da fabrica. Quel documaint as metta insembel d'üna survista detagliada dal andamaint in chosa, sco eir üna decisiun a regard las masüras chi han da gnir realisadas per refar la situaziun. La suprastanza va d'accord cul cuntgnü dal decret ed approvescha quel.

0220 Uffizi da fabrica

175 Dum. da fabrica no. 034/2022, sanaziun da la chasa (don da fö), ingrondimaint da la surfatscha d'abitar i'l tablà, pumpa da chalur dad ajer ed aua, Nussreiner Georg, parcella no. 6277, Piazza 1-225, 7560 Martina

Müdamaint da proget; adattamaint dal tet

Il manader tecnic orientescha, cha davart dal petent es gnüda inoltrada üna dumonda per ün müdamaint da proget. Dürant la realisaziun dal tet s'ha il possessur dal stabilimaint vaschin, Curdin Müller, vout ad el. Il tet previs cunfina culla part dal tablà da la chasa da Curdin Müller. L'aua da plövgia e quella da la naiv chi algua fluischan sur la surfatscha dal tet cunter il mür dal tablà. Per schoglier quel problem pel futur, füss radschunaivel d'adattar la construcziun dal tet da la chasa dal petent da maniera cha l'aua cula sün otra via giò dal tet. Our da quel motiv es gnü inoltrà ün plan cun adattamaints vi dal tet. Il tet vegn dimena construi da maniera cha quel triangul avert tanter las chasas vegn serrà cun üna construcziun da lain e suoglià analog l'ulteriura surfatscha dal tet. Il spazi chi vegn s-chaffi tras quellas masüras nu serva per ün adöver e resta vöd.

La suprastanza va d'accord cul intent ed approvescha ils novs plans pella construcziun dal tet. Ils plans da construcziun inoltrats han però da gnir suottascrits da tuots duos partits.

0210 Administraziun cumünala

176 Butia Ramosch

Contrat da fittanza

Il capo orientescha, cha la direcziun s'ha occupada a chaschun da lur ultima sezzüda, quai chi riguarda ün contrat da fittanza pel edifizii da la nouva butia a Ramosch. Per pudair rediger ün simil contrat vegn la suprastanza dumandada da definir l'otezza dal fit, o almain tenor che model da calculaziun cha tal dess gnir defini. Retrospectiv es da dir, cha l'incharimaint dal fabricat chaschuna pella fittanza da la butia üna sfida supplementara. Oriund as vaiva calculà cun cuosts da fabrica da s-chars frs. 960'000.00. In cumbinaziun cullas fadias per üna contribuziun davart dal Padrinadi Svizzer per Cumün da Muntogna as vaiva calculà cun cuosts restants plü bass. In basa a quels cuost d'eira previs da calcular il fit pel edifizii. Cuntschaintamaing s'ha il fabricat inchari ferm ed uschè resulta eir ün fit bainquant plü ot, schi vegn applichà il model da calculaziun solit. Pella calculaziun dal fit dess gnir applichà ün model chi pussibiltescha a la butia da cuntinuar cun lura activitats, na cha'l fit es uschè cha la butiera nun es bun da til pajar e la butia stuvesch gnir serrada our da quel motiv.

La suprastanza maina üna fich viva discussiun. La motivaziun pellas differentas ideas divergescha per part ferm. Sur da l'importanza da quista lezcha as sun ils preschaints consciaints. Sün proposta dal capo vegn la tractanda retuormada in direcziun, cull'incumbenza dad elavurar variantas a man dad üna prosma sezzüda da suprastanza.

8400 Turissem

177 Punt penduossa Val Ruinains

Il manader tecnic orientescha, cha davo üna visita sül lö insembel cul suprastant dal dicasteri turissem, Armon Kirchen, ed il manader da la grupp da lavur, Karl Nef, ha el inoltrà prol Chantun üna dumonda cun disegna aint trais pussibels tragents pella punt penduossa illa Val Ruinains. Davart da l'uffizi da god e privels da la natüra nun es gnü tut posiziun sün quella dumonda. Tenor la charta da l'uffizi pel svilup dal territori vegn però exclus il lö il plü giosom la val (variante 3). Da priorisar es üna da tschellas duos variantas. La direcziun es dafatta da l'avis cha la variante 1 es l'unica realistica. Davart da l'uffizi pel svilup dal territori vegn il cumün rendü attent al fat, cha tal proget ha da gnir tut sù illa planisaziun. Our da quel motiv ha la suprastanza da decider che tragent chi dess gnir tut sù illa planisaziun.

La suprastanza segua a la proposta da la direcziun e decida d'integrar il tragent tenor variante 1 illa revisiun da la planisaziun cumünala totala.

6150 Vias cumünalas

178 Inglüminaziun publica

Il manader tecnic s'ha confus culla situaziun quai chi riguarda ün'eventuala mancanza da forz'electrica i'l futur. Our da quel motiv es el da l'avis cha davart dal cumün sun da ponderar duos puncts. Per l'üna es da decider schi nu füss radschunaivel da stüder l'iglüminaziun publica d'ürant ün per uras la not e schi nu fess sen da desister sün böschins da Nadal illas fracziuns. In oters cumüns da la Regiun vegnan fattas simlas ponderaziuns. La direcziun vaiva in basa a lur ultima sezzüda suottamiss a la suprastanza la proposta da stüder l'iglüminaziun da las vias tanter las 23:00 e las 06:00 e da far installaziuns cun böschins da Nadal cun glüms chi vegnan furnidas cun forz'electrica d'ün collectur solar.

La suprastanza va d'accord culla proposta da la direcziun ed approvescha las duos propostas fattas. L'igluminaziun da vias vegn dimena stüzza tanter las 23:00 e las 06:00 ed ils bös-chins da Nadal vegnan garnits cun glüms chi ardan cun forz'electricca solara. Ils urdegns bsögnaivels daschan consequentamaing gnir acquistats.

3410 Sport

179 Loipa Scuol-Martina

Concessiun per retrar aua da l'En per innaiver

Il president da la loipa Scuol-Martina, Mario Denoth, preschainta l'intent quai chi riguarda üna innaivaziun da la loipa. El s'ha miss in tschercha d'ün model da chanun adattà per prodüer naiv per parts dal trajet da la loipa da biatlon a Sclamischoot sco eir pel trajet da la loipa Scuol – Martina. L'indriz, respectivamaing il chanun e la pompa, cha l'organisaziun da la loipa ha tut a fit pella prosma stagiun d'inviern, es movibel e bsögna damain tensiun da forz'electricca sco oters indrizs. La pompa chi furnischa il chanun da naiv cun aua, po gnir posiziunada tenor situaziun d'aua e dal curraint i'l let da l'En. Per pudair innaiver, tanter oter üna part da la loipa pel implant da biatlon a Sclamischoot, bsögna l'organisaziun amo d'üna concessiun pella prelevaziun d'aua da l'En. Quel permiss po conceder, tenor ils sclerimaints cha Mario Denoth ha fat insembel cun Walter Abderhalden pro l'Uffizi da chatscha e pes-cha, la suprastanza cumünala. Davart dal cumün da Scuol es da procurar il medem permiss pell'innaivaziun sül territori da lur cumün. La suprastanza va d'accord cul intent e decida da conceder il permiss pella prelevaziun d'aua da l'En pella stagiun d'inviern 2022/23. Davo il prüm on da prouva ha da gnir scleri scha per üna prelevaziun a lunga vista bsögna eir ün permiss davart dal Chantun.

7101 Provedimaint d'aua

180 Dumonda da Staschia Mantel-Vonmoos per schoglier il dret da funtana

Il manader tecnic orientescha, chi saja gnüda inoltrada üna dumonda per schoglier il dret da funtana da duonna Staschia Mantel-Vonmoos. Quels vaivan inchaschè üna funtana sün terrain public, illa Val da Biöl, sur lur chasa. Per part gniva fat adöver da l'aua da quella funtana sco eir dad aua dal provedimaint cumünal. Il manader tecnic ha fat sclerimaint pro la ditta GeoMerz in connex cun eventualas consequenzas schi vegn distachada la lingia illa chasa manzunada. Quel propuona d'examinar da prümavaira cur cha la naiv algua, scha quella sfuondra da maniera sufficiainta o schi'd es da construir ün foss pella sfuondraziun da quell'aua. La suprastanza segua a la proposta da la direcziun. Uschè vegn examinà prosma prümavaira cur chi algua la naiv ingio cha l'aua fluischa e scha la sfuondraziun es sufficiainta. Scha quai nun es il cas, han ils legitimats dal dret da funtana da surtour eventuels cuosts per masüras necessarias.

0110 Legislativa

Seguondas abitaziuns

181 Comunicaziun dalla reglamentaziun cumünala per l'acquist da baints immobigliars a personas a l'exteriur

Il manader da l'administraziun spiega cha in basa a la ledscha introductiva da la ledscha federala dals 16 da december 1983 davart l'acquist da baints immobigliars tras personas a l'exteriur es il cumün oblià da comunicar als inspectorat da cudesch fundiari la decisiun cumünala in quist connex. Quista decisiun suottastà a la radunanza.

La suprastanza decida da suottametter a la radunanza la proposta da restar pro üna regulaziun illimitada.

021 Administraziun cumünala

182 Surpassamaints Vias Champestras

Il manader da l'administraziun orientescha chi saja gnüda fatta üna denunzcha in connex cun ün surpassamaint a regard las vias champestras.

La suprastanza decida da chastiar il chaschunader i'l rom da la ledscha analog a surpassamaints i'l passa.

8715 Ütilisaziun da l'energia

183 Mancanza da forza electrica

Il manader tecnic ed il manader da l'administraziun han tut part ad ün'infuormaziun davart da l'uffizi da militar e da protecziun civila. A chaschun da quella han divers respunsabels dal uffizi infuormà sur da las lavurs preparatoricas chi sun fingià gnüdas fattas, pel cas da mancanza da forz'electric. Ils cumüns vegnan obliats da's preparar pel cas. Our da quel motiv es gnü elavurà ün manual chi cumpiglia quai chi'd es da far. Il manader tecnic ed il manader da l'administraziun sun da l'avis cha la suprastanza ha da decider sur d'ün stab directiv per quist cas, respectivamaing sur dad ulteriurs commember pel stab directiv cumünal permanent. Quel d'eira gnü miss insembel in vista a las catastrofes da natüra ed as cumpuona dal capo, il manader tecnic ed il manader silvicultur. La situaziun actuala quai chi riguarda il capo pretenda da ponderar, scha per el nu faja sen da definir üna substituziun. Tenor il manader tecnic füssa eir salüdaivel, scha'l manader da l'administraziun fess part al stab directiv cumünal per quist cas. Inavant sun il manader tecnic ed il manader da l'administraziun da l'avis cha'l stab directiv concepì per quist cas dess dispuoner sur da cumpetenzas per pudair agir situativ eir quai chi riguarda cuosts.

La suprastanza va d'accord culla proposta quai chi riguarda l'augmentaziun dals commember dal stab directiv per quista situaziun. Sper ils commembers fixs vegnan tschertüns il vicecapo ed il manader da l'administraziun sco ulteriurs commembers supplementars dal stab directiv cumünal. Eir la proposta quai chi riguarda las cumpetenzas sustegna la suprastanza ed approvescha quell'idea.

8715 Ütilisaziun da l'energia

184 Proget implant idraulic Val Sinestra/Brancla

Il vicecapo orientescha, cha als 5 d'october ha gnü lö üna sezzüda cun rapreschantants dals cumüns da Valsot e Scuol, sco eir rapreschantants da l'AXPO e da l'Entegra Wasserkraft AG. A quella sezzüda ha eir tut part il directer da l'EE Energia Engiadina, Claudio à Porta. Il böt da la sezzüda d'eira da discussiunar sur d'ün'eventuala realisaziun d'ün implant idraulic illa Val Sinestra/Brancla. Ün'examinaziun per ün simil proget d'eira fingià gnü fat avant passa 10 ons, in vista a las circumstanzas da quella jada d'eira quell'idea però gnüda missa d'vart. Daspö la s'han las premissas müdadas fich ferm. Davart da la Confederaziun haja dat ün adattamaint da strategia, uschè chi vegnan sustgnüts uossa eir progets cun dimensiuns plü pitschnas. Pel intent illa Val Sinestra/Brancla significha quai, chi's pudess far quint cun contribuziuns remarchablas in connex cun üna realisaziun d'ün implant idraulic. Per pudair tour sü las lavurs ed examinar las pussibilitats pella realisaziun da quist proget vegn giavüschà davart da l'Entegra Wasserkraft AG

cha'ls cumüns decidan da princip, sch'els sustegnan quell'idea e's participeschan o na. L'elavuraziun da las datas da fundamentalas localas es necessaria per avoir üna basa per decider sco proseguir in chosa. Pel cumün da Valsot nu significhan quists sclerimaints ün ris-ch e nu sun, almain in ün prüm pass, cumbinats cun cuosts. Apaina chi bsögna mezs finansials vegnan ils cumüns dumandats, per chi pon decider tenor situaziun sur da quai. Las ditta manzunadas han accompagnà fingià plüs progets da quist gener, tanter oter eir divers in nossa Regiun (Tassnan, Lavinuoz, Sarsura). Il capo agiundscha, ch'in connex cul proget oriund vaiva gnü lö üna visita oculara culla Cumischiun federala pella protecziun da la natüra e da la patria. Quels vaivan exclus la pussibilità da realisar l'implant previs. Eir tenor seis savair sun las premissas preschaintas plü favuraivlas pella realisaziun d'ün proget illa Val Sinestra/Branca. Il capo sco eir il vicecapo sun da l'avis, cha'l profit in connex culla realisaziun d'implants pella produczion da forz'electric, ha da restar illa regiun. La realisaziun stuves succeder suot la bachetta da las Ouvras Electricas d'Engiadina, respectivamaing ün bratsch da la ditta chi'd es in mans regionalas e funcziuna autonom.

La suprastanza sustegna l'idea e va d'accord culla proposta da proseguir cullas lavurs da sclerimaints.

0120 Executiva

185 Orientaziuns

Festival da Biera da Muntogna

Armon Kirchen orientescha, chi ha gnü lö il Festival da Biera da Muntogna. Eir quista ediziun es statta ün success quai chi reguarda la partecipaziun. A la gita han tut part bundant 500 persunas e la saira aint illa tenda d'eiran s-chars 500 persunas da la partida, quai chi'd es fich allegraivel. Tenor seis parair s'ha eir verificà la direcziun da la gita, chi finischa i'l territori da la festa illa tenda a Ramosch.

Cumischiun da turissem

Armon Kirchen orientescha, chi haja dat üna demischiun da la cumischiun da turissem. Iris Riatsch ha decis da finir sco commembra da la cumischiun sülla fin da l'on 2022. Per tscherchar üna successura obain ün successur es da far üna publicaziun i'l Mas-chalch. Annunzchas piglian incunter Armon Kirchen e Martina Hänzi. La tscherna segua tras la suprastanza cumünala.

Garascha Plan da la Punt

Ursina Caviezel dumonda, scha quai füss ün'opziun cha l'uffizi forestal fess adöver da la garascha a Plan da la Punt, invezza da realisar ün nouv edificzi a Sclamischo. Il manader tecnic orientescha cha quai saja pussibel, però be provisoric e na a lunga vista.

Revisiun totala da la planisaziun cumünala

Il manader tecnic orientescha cha la radunanza cumünala in connex culla revisiun totala da la planisaziun cumünala ha lö in venderdi ils 18 da november 2022 illa sala polivalenta a Tschlin. Da decider es in quist connex amo, co cha la documainta dess gnir exposta. I nun exista ingün oblig da tillas publicar, i fa però listess sen da pussibiltar ün access sün quellas, per cha la glieud da cumün possa tour invista in quella. La suprastanza es da l'avis cha quella exposiziun dess avoir lö in fuorma digitala sülla pagina d'internet dal cumün.

Cumischiun da fabrica pel ingrondimaint da la chasa da scoula a Strada

Il vicecapo ed il manader tecnic orienteschan, cha'l preventiv pel intent saja bod avantman. Per cumpletter quel bsögna amo ün per decisiun da princip davart da la suprastanza. Per pudair

discussiunar quels puncts propuonan els da far üna sezzüda da suprastanza in lündeschdi ils 31 d'october.

0120 Executiva

186 Varia (suprastanza cumünala)

Chans da protecziun

Il manader tecnic orientescha, ch'el saja gnü contactà da giasts chi han fat üna spassegiada e sun gnüts confruntats dals chans da protecziun chi perchüran la bescha a Buourcha. Ils giasts d'eiran in viadi cun lur uffants. La situaziun d'eira tendüda ed inquietanta ed els d'eiran schoccats.

Problematic in quist connex es, cha la bescha as rechatta in ün lö ingio cha la rait da sendas da spassegiar es fich spessa ed uschè circuleschan blers peduns in quel lö.

7556 Ramosch, 31.10.2022

Il capo:

[Handwritten signature]

Il manader administraziun:

[Handwritten signature]